

Správa o činnosti pedagogického klubu

1. Prioritná os	Vzdelávanie
2. Špecifický cieľ	1.1.1 Zvýšiť inkluzívnosť a rovnaký prístup ku kvalitnému vzdelávaniu a zlepšiť výsledky a kompetencie detí a žiakov
3. Prijímateľ	Gymnázium, Šrobárova 1, 042 23 Košice
4. Názov projektu	Inovácia vzdelávania za účelom zlepšenia čitateľskej, matematickej, finančnej a prírodovednej gramotnosti
5. Kód projektu ITMS2014+	312011U464
6. Názov pedagogického klubu	Čitateľská odysea
7. Dátum stretnutia pedagogického klubu	23.11.2021
8. Miesto stretnutia pedagogického klubu	Online cez Teams
9. Meno koordinátora pedagogického klubu	PhDr. Ingrid Kerestúriová
10. Odkaz na webové sídlo zverejnenej správy	https://www.srobarka.sk/inovacia-vzdelavania-za-ucelom-zlepsenia-gramotnosti/

11. Manažérske zhrnutie:

krátka anotácia:

Umelecká komunikácia a sebareflexia v medzipredmetových súvislostiach – dramatizačné a inscenačné techniky pri práci s textom, pochopenie súvislostí, interpretácia a komunikácia obsahu, sebavyjadrenie.

klúčové slová:

umelecká komunikácia, sebareflexia, tvorivá dramatika – hra v role, improvizácia, inscenačné techniky

12. Hlavné body, témy stretnutia, zhrnutie priebehu stretnutia:

Témy stretnutia:

1. Umelecká komunikácia a sebareflexia v medzipredmetových súvislostiach

Na zasadnutí klubu sa pedagógovia venovali téme umeleckej komunikácie v rámci svojich vyučovacích predmetov (napr. na hodinách SJL: autor – dielo- čitateľ). Zároveň sa zhodli v názore, že sebareflexiou a sebahodnotením učiteľ vytvára väčšiu zodpovednosť u žiakov za vlastný proces vzdelávania. Úlohou modernej školy by nemalo byť rozlišovanie zdatných a menej zdatných žiakov, ale zabezpečiť pokrok všetkých žiakov a podporovať ich v ňom. A práve sebahodnotenie v tomto pomáha.

Členovia klubu diskusiou dospeli k názoru vzdelávacej interakcie vo vzťahu učiteľ – žiak.
ŽIAK sa sebareflexiou učí:

- cieľavedome plánovať a usmerňovať svoj proces učenia sa,
- hodnotiť vlastnú činnosť a výstup vlastnej práce,
- sebahodnoteniu a hodnoteniu spolužiakov,
- analyzovať a premietnuť proces učenia sa,
- vnútorne motivovať sám seba.

UČITEĽ sa sebareflexiou učí:

- plánovaním učebných cieľov zámerne usmerňovať proces učenia,
- spolupracovať so žiakmi v procese učenia,
- diagnostikovať žiakovú úroveň učenia,
- posúdiť adekvátnosť vyučovacej stratégie,
- lepšie spoznávať vlastných žiakov.

2. Tvorivá dramatika

Členovia klubu sa na základe vlastných skúseností z pedagogickej praxe zhodli v tvrdení, že tvorivá dramatika poskytuje žiakom priestor na sebavyjadrenie a rozvoj fantázie. Učenie priamym prežívaním, získavaním životných skúseností spoločným riešením problémov nielen intelektom, ale aj intuíciou a emóciami je nesmierne dôležité obzvlášť v tejto pandemickej dobe, ktorá nepriaznivo dopadá na vnútorné prežívanie žiakov, narušenie socializácie v rámci triedneho kolektívu a pod. Tvorivý proces v skupine, v ktorom sa jednotlivci konaním učí rozumieť sebe i druhým, a učenie sa prostredníctvom zážitku je potrebné využívať pri vyučovaní rôznych predmetov.

3. Dramatizačné a inscenačné techniky

Podstatou inscenačných metód je sociálne učenie žiakov na modelových problémových situáciách, simulácii udalostí, pričom sa kombinuje hranie rolí s riešením problému. Žiaci sa hraním môžu presvedčiť o tom, aké to je ocitnúť sa v nejakej situácii a nacvičiť si vhodné konanie, riešenie.

Vyučovanie dramatizáciou má blízko k inscenačným metódam. Tu sa však komplexnejšie využívajú princípy drámy a divadelné postupy.

Vďaka tvorivej dramatike si žiaci uvedomujú mravné dilemy, rešpektujú druhých ľudí a ich názory. Podrobujú svoje názory aj názory iných kritike a tým získavajú otvorenosť meniť svoje postoje a vyvíjať sa. Využívanie metód tvorivej dramatiky na vyučovaní má veľký zmysel, lebo upevňuje v nich vlastnú identitu a tiež kladný vzťah k umeniu a kultúrnemu dedičstvu.

Učiteľ môže použiť stratégiu vstupu do roly a tým už nie je organizátorom dramatického procesu, ale stáva sa ich partnerom a spoluhráčom, ktorý zároveň s nimi objavuje, prežíva a poznáva, pričom si ustavične vytvára možnosť ovplyvňovať, zasahovať a kontrolovať prácu zvnútra hry tak, aby to žiaci nepostrehli a negatívne to neovplyvnilo kvalitu ich prežívania.

4. Výmena skúseností medzi pedagógmi

Stretnutie pedagogického klubu ďalej pokračovalo diskusiou a výmenou skúseností v oblasti tvorivej dramatiky. Každý člen opísal svoje skúsenosti z vyučovania, poukázal na úspechy či prípadné nedostatky.

Hranie rolí pomáha žiakom vyjadriť vlastné osobné postoje a myšlienky. Rolové hry tiež odrážajú rôzne uhly pohľadov na určitú situáciu alebo problém. V záverečnej reflexii sa všetci spoločne, alebo v jednotlivých skupinách porozprávajú o možných riešeniach nastolených problémov, o pocitoch, ktoré mali počas hrania rolí.

Koordinátorka stretnutia zdôraznila, že tvorivú dramatiku je vhodné používať v rámci všetkých predmetov, ďalej napr. v prierezovej téme multikultúrna výchova, enviromentálna výchova aj na nácvik životných zručností a praktických zručností.

5. Identifikovanie problémov vo vyučovaní

Porozumenie textu je dôležitou podmienkou „vstupu“ žiaka do učiva. Učenie sa nie je zmysluplné a nie je efektívne, keď v ňom chýba porozumenie. Keďže text prináša nové informácie, núti žiaka myslieť, uvažovať, formuje jeho hodnoty a ovplyvňuje postoje k svetu. Úlohou nás pedagógov je preto aktívne využívať aj tvorivú dramatiku vo vyučovacom procese.

V prípade, že učiteľ vstúpi do roly, môže vziať žiakov do hry rýchlo a účinne, poskytnúť žiakovi model správania a konania tým, že v role demonštruje uplatnenie vhodného jazykového kódu, primeraného danej situácii, postoje a spôsob zapojenia do hry, ponúknuť taký druh výzvy, ktorý pomôže zamerať a sústrediť myslenie žiakov želaným smerom a povedie k aktívnejšej účasti na skúmaní kontextu. Učiteľ tiež môže uplatniť v priebehu hry také prvky napätia, kontrastov, prekvapenia, ktoré môžu byť výzvou pre myslenie žiakov, kritické zhodnocovanie, pochopenie.

V rámci sebareflexie je potrebné analyzovať príčiny, uviesť spôsoby, ktoré pomáhajú žiakovi sa zlepšiť a nezabudnúť vyzdvihnúť to, čo je pozitívne. Aj vďaka sebareflexii dokážu žiaci zlepšovať svoje výsledky a dokážu sa viac naučiť. Nestačí len spätná väzba od učiteľa, je potrebné, aby si aj samotný žiak vytvoril konkrétnu predstavu o svojom napredovaní v učení.

13. Závery a odporúčania:

Odporúčania pre členov klubu na rozvoj čitateľskej gramotnosti:

Naštudovať si materiály týkajúce sa metód tvorivej dramatiky a inovatívnych incenačných metód vo vzdelávaní, tiež zdroje týkajúce sa sebareflexie a sebahodnotenia.

- BEKÉNIOVÁ, Ľubica: Projektové vyučovanie a tvorivá dramatika
- PRŠOVÁ, Eva: Rozvoj literárnej kompetencie metódami tvorivej dramatiky
- KONÍČKOVÁ, Jaroslava: Ako rozvíjať sebareflexiu a sebahodnotenie žiakov <https://eduworld.sk/cd/jaroslava-konickova/4005/ako-rozvijat-sebareflexiu-a-sebahodnotenie-ziakov>
- KONÍČKOVÁ, Jaroslava: Využitie metód tvorivej dramatiky pri práci s textom <https://eduworld.sk/cd/jaroslava-konickova/5313/vyuzitie-metod-tvorivej-dramatiky-pri-praci-s-textom>
- LENGYELOVÁ, Jana: Inovatívne metódy vo vyučovaní SJL https://archiv.mpc-edu.sk/sites/default/files/projekty/vystup/3_ops_lengyelova_jana_-_inovativne_metody_vo_vyucovani_sjl.pdf

14. Vypracoval (meno, priezvisko)	Mgr. Alena Palírová
15. Dátum	23.11.2021
16. Podpis	
17. Schválil (meno, priezvisko)	PhDr. Ingrid Kerestúriová
18. Dátum	23.11.2021
19. Podpis	

Príloha: Prezenčná listina zo stretnutia pedagogického klubu